

Konkurences padome konstatē konkurences neitralitātes pārkāpuma risku asenizācijas pakalpojumu jomā

Publicēts: 04.01.2021.

Konkurences padome (KP) [tirgus uzraudzībā](#) konstatēja, ka Jēkabpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības SIA “Jēkabpils ūdens” rīcības rezultātā ir ierobežota privāto asenizatoru darbība tirgū un tādējādi, iespējams, SIA “Jēkabpils ūdens” var izmantot priekšrocības asenizācijas pakalpojumu sniegšanā, kas nav pieejamas privātajiem pakalpojumu sniedzējiem. Lai novērstu konkurences neitralitātes pārkāpumu, KP ir uzsākusi pārrunu procedūru ar SIA “Jēkabpils ūdens”.

KP uzsāka tirgus uzraudzību par iespējamu konkurences neitralitātes pārkāpumu publisku personu darbībās pēc saņemtas sūdzības par Jēkabpils pilsētas pašvaldības kapitālsabiedrības SIA “Jēkabpils ūdens” sagatavoto līgumprojektu, ko asenizatoram nepieciešams slēgt, lai tas varētu reģistrēties pašvaldības uzturētajā asenizācijas pakalpojumu sniedzēju reģistrā un nodot savāktos notekūdeņus pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Līgumprojekts paredzēja, ka cena par notekūdeņu pieņemšanu ir divreiz augstāka nekā iepriekšējā līgumā, kura darbības termiņš bija beidzies, tāpat asenizators drīkst nodot SIA “Jēkabpils ūdens” valdījumā esošajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās tikai tos notekūdeņus, kas iegūti no decentralizētajām kanalizācijas sistēmām Jēkabpils pilsētas teritorijā. Tikmēr pati kapitālsabiedrība SIA “Jēkabpils ūdens” nodod attīrīšanas iekārtās notekūdeņus, kas savākti arī ārpus pašvaldības teritorijas.

Tāpat līgumprojektā bija noteikts, ka privātajam asenizatoram katru mēnesi ir jāsniedz atskaite SIA “Jēkabpils ūdens”, kas ir decentralizētās kanalizācijas sistēmas reģistra uzturētājs, par savākto notekūdeņu apjomu un pakalpojumu sniegšanas adresēm, kā arī katru reizi, nododot notekūdeņus, jāsniedz izdruka no globālās pozicionēšanas kontroles sistēmas (GPS). Vienlaikus Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka asenizatoram ir pienākums iesniegt reģistra uzturētājam informāciju par notekūdeņu un nosēdumu apjomu reizi gadā līdz 1. martam, savukārt pašvaldības saistošie noteikumi nosaka pienākumu sniegt šādus datus reizi ceturksnī,

tāpēc līgumprojektā ietvertā ikmēneša atskaite ir nesamērīga.

KP ieskatā, pašvaldības kapitālsabiedrībai, kas ne tikai uztur reģistru, bet arī pati sniedz asenizācijas pakalpojumus, regulāri iegūti iespējamo konkurentu dati par klientiem var radīt nepamatotas priekšrocības, piemēram, reģistra informācija var tikt izmantota jaunu klientu ieguvei. Tāpēc KP iesaka reģistru uzturēt pašai pašvaldībai vai deleģēt to pārraudzīt tādai personai, kas pati vienlaikus nav asenizācijas pakalpojumu sniedzējs.

Konkurences neitralitātes pārkāpuma riska novēršanai ir uzsāktas pārrunas ar pašvaldības kapitālsabiedrību. Jau izpētes laikā SIA "Jēkabpils ūdens" pārskatīja un samazināja notekūdeņu pieņemšanas cenu, kā arī mainīja darbības praksi un piedāvāja iespēju privātajiem komersantiem noslēgt līgumu par notekūdeņu pieņemšanu, kas savākti arī ārpus pilsētas robežām.

Pārrunu ietvaros SIA "Jēkabpils ūdens" jau ir paudusi gatavību novērst iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumus. KP varēs lemt par tālākas izpētes pārtraukšanu, kad SIA "Jēkabpils ūdens" iesniegs KP izskatīšanai precizētu līgumprojektu, kā arī apliecinās, ka tas publiski pieejams visiem ieinteresētajiem asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem.

Neskatoties uz kapitālsabiedrības SIA "Jēkabpils ūdens" rīcības maiņu, pieņemot ārpus pilsētas teritorijas savāktos notekūdeņus, sākotnējā līgumprojektā ietvertie teritoriālie ierobežojumi izriet no pašvaldības saistošajiem noteikumiem, kas paredz pašvaldības administratīvajā teritorijā savāktos decentralizēto kanalizācijas sistēmu notekūdeņus nogādāt tieši konkrētās pašvaldības notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. KP pieļauj, ka noteiktie teritoriālie ierobežojumi līdz ar administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu un Jēkabpils novada izveidošanu varētu vairs nebūt aktuāli. Tomēr, ja pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas tiks konstatēts, ka šādi teritoriālie ierobežojumi ne tikai Jēkabpils, bet arī citās pašvaldībās turpinās nepamatoti ierobežot konkurenci, KP atsāks jautājuma izpēti, t.sk., uzsākot diskusijas ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM) par normatīvajos aktos iekļauto regulējumu, aicinot VARAM veicināt vienotas normatīvā regulējuma izpratnes veidošanu attiecībā uz šāda veida teritoriālu ierobežojumu ietveršanu pašvaldību saistošajos noteikumos.

Publiskām personām – valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī to piederošām kapitālsabiedrībām – ir aizliegts kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci. Aizliegums stājas spēkā no 2020. gada 1.janvāra un ir noteikts [Konkurences likuma 14.1.pantā](#).

Lai nodrošinātu likuma prasību ievērošanu, Konkurences padome veic pārrunas ar publisko personu vai tai piederošo kapitālsabiedrību. Ja pārrunu laikā netiek panākta likuma prasību ievērošana, nodrošinot konkurencei labvēlīgu rezultātu, Konkurences padome attiecībā uz publiskām personām piederošām kapitālsabiedrībām var turpināt pārkāpuma lietas izmeklēšanu, pieņemot lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Publiskai personai piederošai kapitālsabiedrībai var tikt piemērots naudas sods līdz 3 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 250 eiro.

[Komunikācijas nodaļa](#)

Zane Gorškova

Komunikācijas nodaļas
vadītāja

 [+371 67365216](tel:+37167365216)

<https://www.kp.gov.lv/lv/konkurences-padome-konstate-konkurences-neitralitates-parkapuma-risku-asenizācijas-pakalpojumu-joma>